

TPLA30B196

2154

2368

సంఘర్షణ

(వీధినాటకం)

9-75

చైర్మన్ చెడురోజు

(గేయనాటిక)

రచన: అయ్య పు వెంకటకృష్ణయ్య

విశాలాంధ్ర ప్రచురణాలయం,

విజయవాడ-2.

వెల : నాలుగణాలు

స్వతంత్ర ఆర్టు ప్రింటర్స్.
విజయవాడ.

అ మ ర జీ వి :

“అ ను మ ర్గ పూ డి”

సం స్మృ తి

ఓయీ! అమృతమూర్తి!

ఓహో! హో! మధుర కీర్తి!

నీ అమూల్య జీవిత సందేశం
మా యెడంద కొసగిన దావేశం
నీ యుజ్వల తేజోవ్యాప్తమై
నిలచియున్న దిదిగొ తెలుగుదేశం

॥ఓయీ॥

నీ యుదాత్త భాషా పాండిత్యం
నిర్మించినది ప్రజా సాహిత్యం
నీ వొనరించిన సేవా దౌత్యం
నేటి జాతికొసగిన దౌన్నత్యం

॥ఓయీ॥

నీ యుదుగులు సూచించిన దారి
నేటి ప్రజాశక్తికి రహదారి
నీ పలు కొక్కొక్కటి సహకారి
నీ త్యాగబలం మా కధికారి

॥ఓయీ॥

నాడు జన విరోధి విసపుగుండు
 తోడినై చె నిండుప్రాణములు రెండు
 యేడులు పూడులు గడిచిపోయినవి
 నా డబ్బోబరునన్ బదకొండు
 నీ రక్తాంకిత మదె కడలూరు
 నిను గూల్చిన వైరులు బేజారు
 నీ ప్రజ లొరదీసిరి కైజారు
 నీ కిదే తెలుగుజాతి జోహారు.

॥ఓయీ॥

నీతారామారావ్

నీతారామారావ్

నీతారామారావ్.....

మా 'యనుమగ్లపూడి'! "కొనుమా"యని లేజివురా
 కు చేతులన్

మాయని మల్లికా కుసుమమాలిక నీ గళసీమనుంచి - ర
 మ్మా!యని కౌగిలించిన దమాంతముగా సుయశో లతాంగి దీ
 థ్ఘాయువు నీకు పౌర హృదయమ్ముల బల్లెల పట్టణంబులన్.
 కోడూ రెక్కడ, కడలూ

రేడ, ప్రజా విజయకాంక్ష నివి చేరువగా
 వాడన్వాడం బాడగ
 జోడైనవి, రామరాధ్యశో చిహ్నములై.

2066

5

సంఘర్షణ (వీధినాటకం)

పాత్రలు : సామ్రాజ్యవాది.
ప్రజాశక్తి.
విమానకుడు.
వంతపాటకులు —.

ప్రస్తావన :

[ప్రవేశం వంతపాటకులు]

స్వతంత్రం : ఏమండీ! మీరేనా వంతపాటకులు!

వంతపాటకులు : అవునయ్యా! అవును.

స్వతంత్రం : మీపేరేమన్నారు?

1 వంత : మొదట నాపేరు సుబుద్ధి, ఇప్పుడందరూ బానిస
బుద్ధి అంటారు.

స్వతంత్రం : ఛా. ఛా. ఏమి పేరయ్యా అది. మరి మీరెక్కడ
పనిచేస్తుంటారు?

1 వంత : సామ్రాజ్యవాదంగారి కొలువులో.

స్వతంత్రం : సరే! మీతో నాకు పొత్తు కలవదులెండి. వెడతాను.
(నడుస్తున్నాడు.)

1 వంతు : (పోనీయక పట్టుకొని) బహుబాగుంది. అదేమిటండి మీపేరు చెప్పారు కారే ?

స్వతం : నాపేరా? మీకర్థం కాదులెండి స్వతంత్రం.

1 వంతు : ఏమిటి స్వతంత్రం. బలే మంత్రం. అయితే నాయనా! మాలోనూ ఒక 'స్వతంత్రం' అనే కుర్రాడున్నాడు. అతను మీ కేమైనా బంధువాండీ?

స్వతం : కాదు. నేను సామ్యవాదంగారి అబ్బాయిని.

1 వంతు : ఏమిటి? మీరు సామ్యవాదంగారి కుటుంబం తాలూకా? బహు బాగుంది. మా స్వతంత్రతాయి పరతంత్రం గారి పెంపుడు కొడుకులే.

2 వంతు : అంతేనా. అవకాశవాదంగారి అన్న కొడుక్కాదటయ్యా? వాడిప్పుడు అమెరికా డాలరుసిప్పుమీద పరీక్షలేకుండా ప్యాసాతున్నాడు.

1 వంతు : ఓస్? దానికేమిటి? వాడేం గజ్జకట్టేవాడా? కథ నడిపేవాడా? (స్వతంత్రాన్ని చూచి) అయితే బాబూ మీ రంతా బాగున్నారా?

స్వతం : ఏదోయిలాగే ప్రజల అండకో.

1 వంతు : సజమంతేలే బాబూ! పూర్వం మాదీ మీదీ ఒక్కటే మేళం. ఆ తరువాత మేమేదో రాజాశ్రయంలోకి వచ్చేశాం. మీ నాయనగారు చిన్నతనంనుంచి అదో రకం మనిషి. ఆశ్రయంపులు చేతగావు...మీదేదో పల్లెటూళ్ళలో పగటి వేషాలో - పాట కచ్చేరీలో చేసుకుని బ్రతుకుతున్నారని విన్నాం. మీకూ మాకూ సంబంధబాంధవ్యాలు

కూడా దూరమైనాయి. అంటే కోపమేమో కాని మమ్మల్ని మనవాళ్ళంతా వర్ణ భ్రష్టులుగా కూడా ప్రకటించారు.

స్వతం : అందువల్ల మాకెంతో ప్రపంచానుభవం కలిగింది.

1 వంతు : చూడు బాబూ ! ఇప్పుడు మీ సంసారం కాస్త గట్టిపడ్డదని విన్నాం. మిమ్మల్ని చూచే భాగ్యం మా కెప్పుడూ కలుగలేదు గాని, మీ పేరు మాత్రం మా కోట నలుమూలలా మారుమోగుతోంది. రాజాంతఃపురాలలో సైతం రహస్యంగా మీ రికార్డులు పెట్టించుకొని విడుదల చేశారు. మా మద్దెళ్ళు మూలబడే రోజులొచ్చాయి—

2 వంతు : ఏదైనా మీ తాలూకా టుమీ ఒకటి పాడక పోతే మాకానాడు గజ్జకట్టే పనేలేదు.

1 వంతు : అయితే నాయనా! మీకేమైనా మగపిల్ల లున్నారా? మా పెద్దపిల్ల యీడేరి యేడాది. ఒకప్పుడైతే యేల్లో యిల్లు కట్టుకోవలసి వచ్చేది. ఇప్పుడా బాధ లేదుగాని, యేదో ఒకయింటిదాన్ని చేయాలిగా మరి.

స్వతం : వెలివేయబడ్డ మాతో సంబంధం చేస్తారా?

1 వంతు : అయ్యో ! చేస్తారా? మహారాజ పుత్రికలు గూడా సామ్యవాదంవారి సంబంధాలకోసం కాచుక్కుచున్నారు. మా సామ్రాజ్యవాదంగారికి పచ్చివెలక్కాయ గొంతు పట్టుకున్నది. కుటుంబమంతా తలకొక త్రోవైంది. చిరాకు - పిచ్చిగంతులు యెక్కువయ్యాయి. స్వపర భేదం లేకుండా అందరిమీదా విరుచుకుపడుతున్నారు. ప్రతివోటా స్వార్థ దృష్టి మిమ్మల్నెంతగా ద్వేషిస్తోందో, సామాజిక దృష్టి మిమ్మల్నెంతగా ప్రేమిస్తోంది. పెద్ద పెద్దలంతా మీతో

సంబంధాల కువ్విళ్ళూరుతున్నారు. కాని మీ సంబంధం హాషామాషీ కాదుగా!

స్వతం : మా సంబంధాలన్నీ ప్రజాభిప్రాయాన్ని ననుసరించి జరుగుతుంటాయి.

1 వంతు : అయితే మీరెక్కడ పని చేస్తుంటారు?

• స్వతం : ప్రజామోదం సొసైటీలో

2 వంతు : ఆ పచ్చాముదం సొసైటీలో, అంతా వంటాము దమే. ఎందుకుగాని మా కొలువులో చేరండి.

స్వతం : మీ కొలువుకు యేమేమి నేర్చుకోవాలి?

2 వంతు : ముఖస్తుతి. పరోక్షనింద. చేతులు నలపడం.

కపటం—దంభం—కట్టు కథ—తాప్పుడు—లాలోచీ—వ్యక్తి లాభం. ఈ పరోక్షల తాలూకు డిగ్రీలన్నీ సంపాదించాలి.

స్వతం : అయితే నేనిక్కడ ఊణాకూడ నిలువలేను.

1 వంతు . (అడ్డంవచ్చి) ఆగండి బాబూ ! ఆగండి! మేము మాత్రం ఉండగలిగి ఉన్నామా ? తిండి గుడ్డా గడిచేందుకు మార్గాంతరం తోచలేదు. అభిమానానికి నీళ్ళు వదులుకొని, యికొలువులో చేరాం. ఆడు తోబుట్టుల గుట్టు నం గడిపాల్లేశాం. పాము పడగనీడన మా బ్రతు కిలా యీడ్చుకొస్తున్నాం. మేము చేసేది ప్రజా ద్రోహమని మాకు తెలియకపోలేదు. కాని మా బ్రతుకు తెరువుకు మాకు తోచిన మార్గ మిదొక్కటే. ఏదైనా మరో పంథా ఉంటే, అది చాలా త్యాగాలతో, సాహసాలతో గూడినదై ఉంటుంది. కష్టపడడమంటే నీచమని భావించే మా సాంప్ర

దాయంలో యీ చంకలక్రింది మట్టి నలవడమే సులువుగా-
సుఖ జీవనోపాయంగా కన్పించింది. తరాలు జీర్ణించిన
కారణంగా ఇది మాకు హేయ మనిపించడంలేదు. మీ
పేరు విన్నప్పు డేదో మా హృదయంలో 'తళుక్కు' మని
ఒక్క వెలుగు కన్పించింది. కాని...అంతలోనే...కలుక్కు
మని...

స్వతం : ఆగండి అంతటికో! ఈనాటి పరిస్థితులను అవగాహన
చేసుకోకుండా యెందు కీ డొంకతిరుగుడు ధోరణి? ఈ రోజు
ప్రదర్శనంలో నాప్రక్కన ఉండండి. మీకు అభ్యుదయం
కన్పిస్తుంది. ఆ తరువాత మీరు వెనక్కి పొమ్మన్నా పోరు.

1 వంతు : చిత్తం అలాగే?

స్వతం : అదిగో మళ్ళీ చిత్తం అంటారేం?

1 వంతు : అది మా నైజం. బాబూ మీ కార్యక్రమం చెప్ప
రేమండి?

స్వతం : శాంతికొరకు — అభ్యుదయంకోసం కృషిచేయడం.

1 వంతు : అయితే బాబూ! ప్రపంచంలో 'శాంతి' అనేది
ఉన్నదంటారా?

స్వతం : అయ్యో! అది లేకపోతే సృష్టికి స్థైర్యమే లేదు.

2 వంతు : మా సామ్రాజ్యవాదం కూడా, మాతో శాంతి
పాఠాలు చదివిస్తూంటాడు. కాని మాకెక్కడా అది అందు
బాటులో నున్నట్లు తోచడంలేదు.

స్వతం : అవి కృత్రిమ పాఠాలు; మీ సామ్రాజ్యవాదం కోరే
శాంతి శ్మశాన శాంతి. కేవలం తన స్వార్థానికి ఆహుతి
చేయబడిన విశ్వ సాభాగ్యమునుండి నిర్జీవమైన - నిశ్చేతన

మైన - శవప్రాయమైన - ఒక తోలుబొమ్మను సృష్టించేందుకు చేసే కృషి.

2 వంతు : అయితే ఇది నిజంగా శాంతికాదూ ?

స్వతం : కాదు.

1 వంతు : బాబూ నిజమైన శాంతి దొరికేమార్గ మేదండీ ?

స్వతం : సామ్రాజ్యవాదానికి సమాధి కట్టడమే.

2 వంతు : దానికి మార్గం ఏదండీ ?

స్వతం : మీరు ప్రతిదానికీ “చిత్తం - మహాప్రభూ - బుద్ధి - ఆత్మ - దాసుణ్ణి - సేవకుడు-సిద్ధం,” అనే బానిస సూత్రాలు వల్లవేయకుండా నేను చెప్పినట్లు చేయండి.

1 వంతు : చిత్తం.

స్వతం : ఆ. అదిగో.

1 వంతు : లేదు. లేదండీ.

2 వంతు : (ప్రక్కవానితో) ఒరే నేతింభొట్లూ ! ఇది మనకు వంటాముదం కాదుకదా ? ఉచ్చమో - నీచమో సుఖంగా బ్రతుకుతున్నాం. ఈ స్వతంత్ర ప్రదర్శనాలన్నీ చాలా వరకు చేతిచమురు భాగోతాలేరాయ్ ! నేతింభొట్లూ ! కాస్త జాగ్రత్తగానే వుందాం.

[ఇది ప్రస్తావన]

ప్రార్థన — కీర్తన

అంబా పరాకు - దేవీ పరాకు

మమ్మేలు మా భారతాంబా! పరాకు॥

నలుబది కోట్ల సంతతి గన్న తల్లికి

తెలుగు బిడ్డలము అంజలి గూర్చుచున్నాము॥

సంధివచనం : అని మాతృదేశ వందనమ్ము గావించి ప్రపంచ ప్రజాభిప్రాయమ్ము ననుసరించి - నేటి పరిస్థితుల నవలోకించి, సామ్రాజ్య వాదితో ప్రజాశక్తి తలపడు విధమును ప్రదర్శింప బూనిన నేటి కార్యక్రమమునకు ప్రారంభ మెట్టిదనిన...

తే. గీ॥ ప్రజల మూలుగులం బీల్చి బలిసియున్న
మొరటు సామ్రాజ్య వాదపు మూర్ఖ మూర్తి
ఇనుప పాదాలతో విశ్వమును మధింప
పెచ్చుమీరి చరించుచు వచ్చె నిదిగో.
తధి గిణ తోం—

[సామ్రాజ్యవాది ప్రవేశం.]

కీర్తన

వెడలె సామ్రాజ్యవాది సభకూ,

యుద్ధోన్మాది

॥వెడలె॥

వెనుకముందు మారణ యంత్రమ్ములు

కనుగొలకులలో నిప్పుకణమ్ములు

కుడియెడమల డాల్ కత్తులు మెరయగ

అడుగడుగున పీనుగ పెంటలుగా

॥వెడలె॥

విదూషకుడు — (కైవారం)

ప్రపంచ ప్రజాహృదయ బాధా సాధనోద్దండ చండపరాక్రమా!
బహుపరాక్.

సామ్రా : శహబాస్.

విదూ : విశ్వసాభాగ్య విధ్వంసనా శాసనాపటిష్ఠా! బహుపరాక్.

సామ్రా : శహబాస్.

విదూ : కుల, మత, వర్గ, విభేద, వివాద, విషాద సంఘటనా
ఘటిత నికృష్ట సమాజ నియమస్రచ్చా! నైతిక భ్రష్టా!
బహుపరాక్.

సామ్రా : శహబాస్ — ఒరే సేవకా! నా పరిపాలనలోని
ప్రపంచమంతా సుఖంగా — సుభిక్షంగా ఉన్నదటరా?

విదూ : చిత్తం మహాప్రభూ! తమ కబంధ బాహు బంధంలో
యీ మానవ ప్రపంచమంతా శల్యావశిష్టంగా నేడో —
రేపో పోనున్న ఊపిరితో సుఖంగా ఉన్నదండి. ఇక
సుభిక్షానికి కొరతేమున్నదండి? తిండి — గుడ్డ — విజ్ఞానము
దప్ప, తక్కినవన్నీ ప్రజలకు కుప్ప తెప్పలుగా అందుతున్న
వండీ.

సామ్రా : తతిమ్మావి యేమిటిరా?

విదూ : చిత్తం. లాటీలు — కొంపల లూటీలు — మిలటరీ
ఘాటీలు. అన్నీ అనుకోకుండా సమృద్ధిగా అందుతున్నా
యండీ ప్రభూ! ఈ చల్లని పాలనలో కుక్కిన పేనులవలె
ప్రజలు మీ కీర్తికి రక్తహారము లిస్తున్నారండి. తమ
ఘరానాకు చిహ్నములైన దొంగ వర్తకం — లంచగొండి
తనం — ఆకలి బాధలు — అన్యోన్య కలహాలు — పదవీ

కాంక్షలు - కుల మతవర్గ పోటీలు-ఇంకా - ఇంకా - ఎదురు లేకుండా రాజ్యం చేస్తున్నాయండి.

సామ్రా : నా ఆస్తిబంధువుల క్షేమవార్తలేవిరా సేనకా ?

విదూ : చిత్తం. ఐసాహోవరు అధ్యక్ష పదవిలో మీ యశస్సు ఇంకొక గజంయెత్తు పెరిగిందండి. అరచేతిమందాన అట్ట తేలింది. కొరియా యుద్ధం ప్రపంచ మంతటికీ వ్యాపించే రీతిగా రహదార్లు వేయబడుతున్నాయండి. మీ పాద పీఠి జంకై షేక్ ఫార్మోజానుండి రంకెలు విడుస్తున్నాడండి. తటస్థత పేరుతో కీలుబొమ్మ ప్రభుత్వాలు మనవెనుక చేరి తాళం వేయడానికి ఒప్పుకున్నాయండి. చర్చిలు మీ దాసాను దాసుడు. తన హోదాకు తగినట్లు చుట్టూగతో మీకు జోహార్లర్పిస్తున్నాడండి. ఫ్రాంకో, మొదలైన బడా బడా సర్దార్లంతా మీ యశోరేఖకు, వెన్నెల వన్నెలు దిద్దడానికి రాక్షసిబొగ్గు నూరిస్తున్నారండి. ఆంధ్ర రాష్ట్రసాధన సరికట్టేందుకు కృతక దేశభక్తుల గూడు పుకాణీలు సాగుతూనే ఉన్నాయండి—

సామ్రా : అయితే మనకిక యెదురు లేదంటావు ?

విదూ : (జంకుతో) చిత్తం ! లేదండి. - కా-దు-ఉ-ఉన్నదండి. అహ-అ-అ-లేదు. లే-దం-డి.

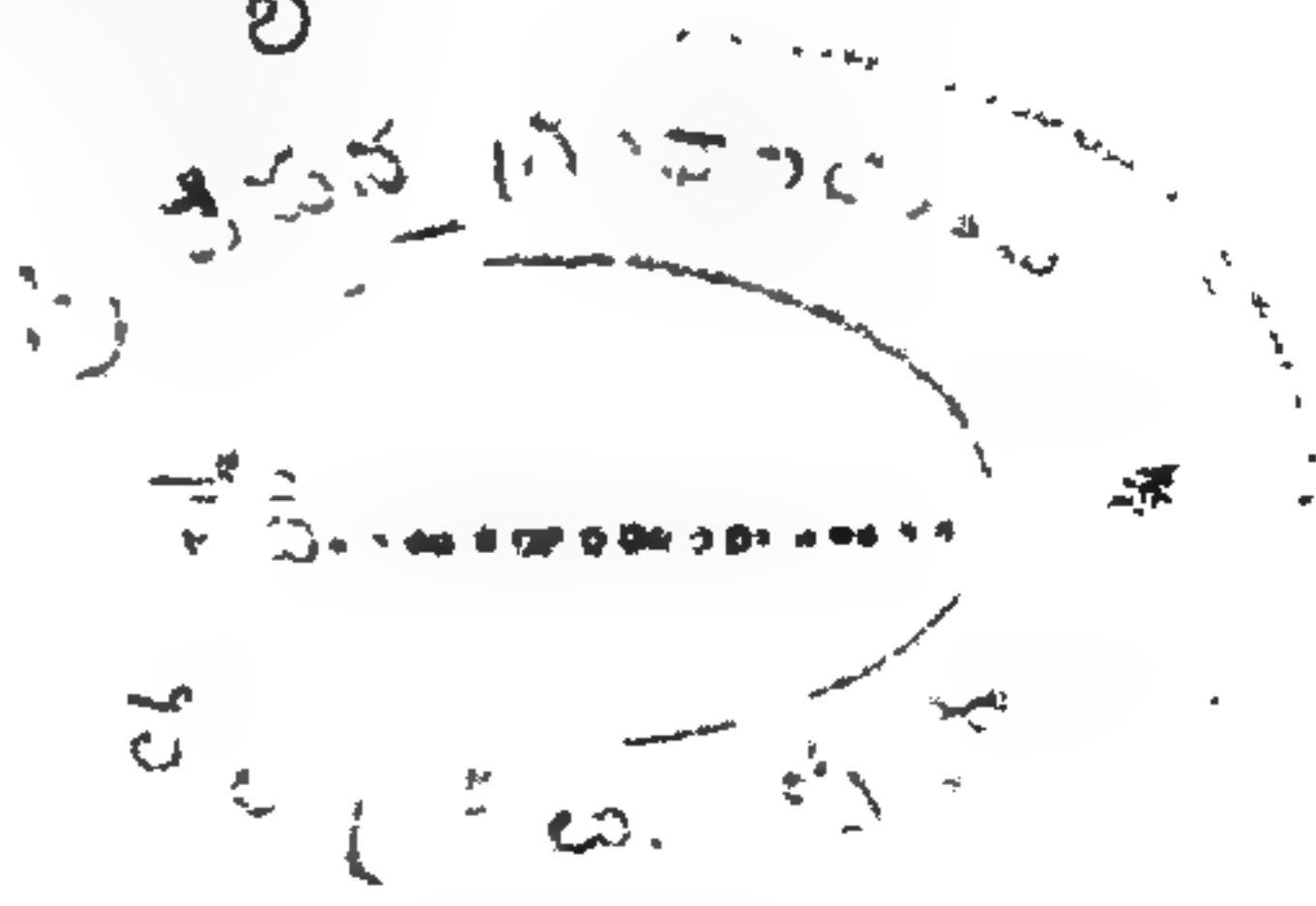
సామ్రా : (గద్దించి) ఏమిటిరా ? నాతో సయ్యాట ?

విదూ : చిత్తం - కాదండి.

సామ్రా : ఏదిరా నా ప్రత్యర్థి ?

విదూ : చిత్తం - ప్ర-ప్ర-ప్రజాశక్తి క్షండి.

సామ్రా : ఆ - అంటే యేమిటిరా :

విదూ : అంటే అదేనండి - బాధపడిన హృదయాల్లోనుంచి
సంఘటితంగా పైకుబికిన ప్రతిఘటనా శక్త్యందీ అది.

సామ్రా : అది యెందున్నదిరా ?

విదూ : చిత్తం. చిత్తగించండి.

కంఠాక్షం :

ఇందుగల దందులేదని

సందేహము వలదుసుమ్మి సర్వోపగతం
బెందెందు వెదకిచూచిన.

నందందె గలదు ప్రజాశక్తి ప్రభువర్యా.
నీపాలిటి - కది మృత్యువర్యా.

సామ్రా : అరే సేవకా !

విదూ : చిత్తం ప్రభూ !

సామ్రా—

కంఠాక్షం :

జంకెరుగక వాగెదు ని

శృంకగ నాయెదుట జేరి - సాహసుడా ! యే
వంక నెచట నున్నదిరా ?

కుంకా ! నీ ప్రజాశక్తి గూల్చివేతునురా
ఆటంబాంబు గ్రుమ్మి విడుతునురా

ఇంకా - ఇంకా నన్ను యెదిరించి ప్రేలేవు
సంకెళ్ళో నిన్ను జైలు కంపిస్తాను.

విదూ : (త్వరితగతి)

రంకెలెందుకు తెలిసినది. నీలావు తావుల్ దప్పి నిలిపై
బింకములు పోనున్న ఊపిరివెట్టు గురకలవంటి వమాహ.

సామ్రా : తక తధి గిణత - కత తధి గిణత

తక తధి గిణత - తధి గిణత - తధి మిత : ||ఇంకా||

విదూ—

కండాగారం :

కల దింటూ పైటా ప

లైల పట్టణముల జగత్పరిశ్రమలందున్

గలదీ ప్రజ లందరిలో

కలదది నీ ప్రాణమునకు గాలము సుమ్మి!

నీ మెడకు గండగత్తెర వినుమి—

తలచిన చోటనే తలచూపగలదది

నిలుచున్న పాశాన నీశ్వాస నరికట్టు

॥గా॥

సామ్రా : అరే సేవకా! పీణ్ణి బంధించి ఆ ప్రజా శక్తి

యెక్కడ నున్నదో వెదకి ఉన్న పాశంగా పట్టి లాక్కో

రండిరా సేవకా!

సంధి వచనం : అదిగో నిన్ను వెదుక్కుంటూ వస్తూనే ఉంది.

కండాగారం : పీడిత తాడిత జాతులు

కూడుం గుడ్డలు సృజించు కూలీల్ రైతుల్

నే డిచట యెర్ర జెండా

నీడను సంఘటిత పడిరదె నిన్ సాగనంపన్.

శాంతి వీధుల్లో - నేర్పు జూపింపన్—

జోడింపబడే కత్తి సుత్తి మనకిక పలుకు

తోడు దొరుకదు దేశ ద్రోహు లెవరో దక్క

(త్వరితగతి) తోడు దొంగలు లంచ గొండులు

దొంగ వర్తకులను దళారులు

మాడు మొగములు వైచిరిక మన

గోడు వినువా రెవ్వరయ్యా?

నేర్పు జూపింపన్

విదూ : ప్రభూ! - ప్రభూ! దొడ్డిదారి - దొడ్డిదారి—

సామ్రా : ఎందుకురా ?

విదూ : ప్రజాశక్తి మీది కొచ్చేసిందండి! పోదాం పదండి
ప్రభూ! పోదాం పదండి.

సామ్రా : ఎక్కడకురా ?

విదూ : కీర్తన !

రాజు వెడలె సభకు - ప్రజ లెదురు దిరుగగా॥

రాజు వెడలె బల్ రైక నొడుక్కొని

మోజు దీరగా గాజులేసుకొని

పసుపు రుద్దుకొని - ముసుగు దిద్దుకొని

రుసరుస కన్నుల పుసులు కమ్ముకొన

దొడ్డిదారినో - రిడ్డికంతనో

అడ్డమైన చెడుగడ్డికి లోబడి

॥రాజు॥

సామ్రా : ముఖస్తుతి ప్రముఖమైన మన బలమంతా యెక్కడ
నున్నదిరా ?

విదూ : చిత్తం మన బలమంతా పిక్కల కెక్కిందండి. ఇప్పుడు
మనం చూపదగిం నొక్క పిక్కబలమేనండి.

సామ్రా : ఛీ. ఛీ. పిరికిపందా ! జాగీర్దార్ - జమీందార్ -
వతన్దార్ - బడాచోరీ - మొదలైన మన సామంత దళార్
వర్గాలకు కబురు పంపరా సేవకా !

విదూ : చిత్తం. అవన్నీ దిక్కుకొక్కటై పోలీసు రక్షణలో
ప్రాణా లరచేతబట్టుకొని స్పృహతప్పి పడి ఉన్నవండి.

(ప్రజాశక్తి ప్రవేశం)

కీర్తన 1.

మాట వినించె నదిగో, ప్రజాశక్తి

ధాటి కనించె నదిగో—॥

కోట తలుపుల్ పగులగొట్టి సామ్రాజ్యాల
కూటమిపై నుత్తి కొడవలి బాఠ్ చేసి ||మాట||

(త్వరితగతి) కోటిగొంతులు నొక్కపై దిక్కుల్
ప్రతిధ్వనులీన, జైయన.

దీటులేని ప్రజాబలమ్ములు, దేశ దేశము లండ నిలువగ||మాట||
ప్రజాశక్తి వచనం : అరే ప్రజాశత్రు !

కండాక్షం :

లాటీల్ తుపాకు లాగవు
పోటీపడి నిలువలేవు పోలీసుబలాల్
యేటి కెదురీదకిక, నీ
మూటాముల్లెలను గట్టు మున్నుండె కూళ
నీరోజులు, మూడేనీవేళ
చేటునెరుంగవు, చెల్లె నీకాలము
ఆటం హైడ్రోజనుల కందదు నాశక్తి ||మున్ను||
కోటీశ వర్గాల గూడుపురాణీల
గోటను మీటి నీ గోరీ కట్టిస్తాను

(త్వరితగతి)

రాటుదేరిన కార్మికుల కర్షకుల సంఘీభావ బలమున
మాటికీ-ముమ్మాటికీ-నీకోట బ్రద్దలు కొట్టకుండము ||మున్ను||

సామ్రా : అరే సేవకా !

విదూ : చిత్తం !

సామ్రా : వీడేమిటిరా అంటాడు ?

విదూ : చిత్తం! తమరి నీ ప్రపంచములోనుంచి నిష్క్రమించ
మని మనవి చేస్తున్నారండి. అంతే - అంతేనండి.

సామ్రా : ఎక్కడకు పోమ్మంటాడురా ?

విదూ : పంచ భూతములు లేనిచోట పడుకొని, నిద్రపోమ్మంటారండి.

సామ్రా : నాకు నిద్ర పట్టదురా.

విదూ : ఏలినవారికిక లేచేసనే లేదండి. చాల లోతున భూమిలో మిమ్మల్ని భద్రపరచి పాల రాతిలో సమాధి గోపురా లెత్తుతారండి. ఆ గోపురాలమీద చక్కని పదాలలో శాసనాలు చెక్కుతారండి. నాడు మొదలుకొని చల్లని శాంతి వీధుల్లో ప్రజా విజయోత్సవాలు జరుపుకుంటారండి. తమకింక కొరత యేమున్నదండి. మెలకువ రానేరదండి. అంతటికో మీ బాధ - మా బాధ తీరిపోతుందండి. అంగీకరించండి ప్రభూ ! అంగీకరించండి !

సామ్రా : ఏమిరా ! నా కొలువులోనుండి నాకే యెదురయ్యేవా ?

విదూ : చిత్తం నేనేకాదండి. ఈ మానవ ప్రపంచమంతా - మీ కెదురేనండి. నైతిక - నైజ్ఞానిక - వ్యావసాయిక - పారిశ్రామిక రంగాలన్నీ మన కెదురేనండి. అంతర్జాతీయ సంబంధాలనుబట్టి ఇప్పటి భౌగోళిక పరిస్థితులే మన కెదురొడ్డి కూర్చున్నాయండి. నిజ మాలోచిస్తే మీకు మీరే యెదురండి.

కీర్తన

వ్యష్టిలాభపు టాసతోడ సమిష్టిలాభము జెరచునాతడు
నష్టపడునొక విధముగా, పరు నష్టపరచుట ద్రోహియనభదు||

సామ్రా : దుష్టుడా! నాయంట దిని విద్రోహమునె తలపెట్టితివిగా
ముష్టి దొరుకదు నేచులేని సమిష్టిభోగ్యపు రాజ్యమందున॥

విదూ : కష్టపడి చెమటోడ్చి సంపద సృష్టిజేసే ప్రజలరాజ్యం
ముష్టిరాజ్యం కాదు నీతో ముష్టిగూడ సమాధిజేరును॥

సామ్రా : అప్పుసప్పులిచ్చి మిమ్ములు డాదుకొనువారుండరోరీ!

విదూ : అప్పు ముచ్చట దేనికది యెనడబ్బసా మొక్క డొక సకీయగ॥

సామ్రా : (వచనం) అరెరే నా కొలావు కూటమంతా
విద్రోహ కూటంగా మారిపోయిందే! నాదే నాకు గాకుండా
పోయిందే-

విదూ : ఎక్కడికి పోతుంది ప్రభూ! మీకు కావలసినంత మీ
వెంట రానే వస్తుందండి.

సామ్రా : అదేమిటిరా?

విదూ : సమాధి భూమి ప్రభూ! -

సామ్రా : ఛీ! ఛీ! ద్రోహులారా! ఇక మీరులేరు.
బ్రతుక బోరు -

ప్రపంచమంతా కఠళించేస్తా
పౌర హక్కులను విదళించేస్తా
నిరంకుశంగా - నిరా ఘాటముగ
నిర్నిరోధముగ - నిరపాయముగా

॥ప్ర॥

ప్రజాశక్తి :

ప్రపంచమంతా ఒక్కటి చేస్తా
ప్రజలశక్తితో నిన్నెదిరిస్తా
వర్గ సంఘముల నెలకొల్పిస్తా
ప్రజా వర్గముల నేకముజేస్తా

॥ప్రపంచ॥

సామ్రా : మీలో మీకే చీలికదెస్తా
 మెల్లిగ తగవుల పోయిరాజేస్తా
 జాతి జాతికీ - మత మతానకీ
 రంగు రంగుకీ - నిప్పంటిస్తా

॥ప్ర॥

ప్రజా : అందరు మానవులన్న దమ్ములని
 బంధుత్వాలను తిరగేయిస్తా
 కార్యకారణ జ్ఞానంతోనూ
 గతిచరిత్ర పరిశీలనతోనూ
 సాంఘిక సారస్వత నైతికముల
 మూఢనమ్మకములు తొలగిస్తా

॥ప్ర॥

సామ్రా : ఆకాశంవలె నోరు తెరుస్తా
 అంతకంతకది పెద్దది చేస్తా
 అత్యాచారా లవలంబిస్తా
 అడుగడుగున కగ్గిని గురిపిస్తా

॥ప్ర॥

ప్రజా : విజ్ఞానము నభివృద్ధిపరుస్తా
 విశ్వము కన్నులముందు పరుస్తా
 జాతికి మతముకు రంగుకు కూడా
 సంఘీభావము సమకూరుస్తా

॥ప్ర॥

సామ్రా : కష్టగాళ్ళ నాల్కలు కోసేస్తా
 కర్మపేకుతో మందులు పూస్తా
 కలకాలము చాకిరిచేయిస్తా
 కడుకు చిల్లిబొచ్చె చేతికిస్తా

॥ప్ర॥

ప్రజా : ఆర్థిక పద్ధతి తెలియపరుస్తా
 ఆకలి మంటను గుర్తుకు దెస్తా

శ్రామికు డెవరో సోమరి యెవడో
శ్రమ శక్తిని దోచుకునే దెవరో
చల్ల చల్లగా చెవి కెక్కిస్తా

॥ప్ర॥

సామ్రా : ప్రజలనెల్ల బానిసలను జేస్తా
పంచ భూతముల నరికట్టేస్తా
ప్రపంచాభి వృద్ధి నిరోధిస్తా
ప్రజా శక్తి నల్లలాడిస్తా

॥ప్ర॥

ప్రజా : విరోధు లెవరో విహితు లెవ్వరో
విష యోగములకు విరుగుడు లేవో
వినరముగా ప్రజ కెరుకబరుస్తా
విశ్వాసముతో ముందు నడుస్తా

॥ప్ర॥

సామ్రా : నకుల నల్లులట్టుల మాడ్చేస్తా
నాగరికత మంటను గల్పిస్తా
నరకభూమి భూమిని సృష్టిస్తా
నా తడాఖాను గేయం వ్రాస్తా

॥ప్ర॥

ప్రజా : జాతీ యాంతర్జాతీయములు
సంఘటిత శ్రామికములు జేస్తా
నీ రథమునకు సడన్ బ్రేకేస్తా
నిన్ను పిల్లి మొగ్గులు వేయిస్తా

॥ప్ర॥

సామ్రా : వచనం. అరే సేవకా !

విదూ : బుద్ధి ప్రభూ !

సామ్రా : మనపని ఐపోయిందిరా.

విదూ : నిజమే ప్రభూ ! యెదుటబడి ప్రజాశక్తిని జయించడం
దుస్తరం. ప్రక్కదెబ్బలు తీయండి ప్రభూ ! ప్రక్కదెబ్బలు-

సామ్రా : శహబాన్.

కంధార్థం :

కీలుంబొమ్మ ప్రభుత్వపు
పోలీసు దురంతములకు ప్రోత్సాహముగా
డాలకు రక్కసినంపి స
వాలని తొడజరతు ప్రజావసరముల మీదన్
నిత్య జీవితావసరముల మీదన్.

కీర్తన

కామన్వెలు కట్టిడిజేస్తా
కీలుబొమ్మలను ప్రభువులజేస్తా
తటస్థ రాచరికా లనిపిస్తా
చటుక్కుమన ముక్కుకు త్రాడేస్తా

॥ప్ర॥

ప్రజా : నిర్మాణాత్మకముగ సంఘముల
నిర్ణీతస్థానము జేరుస్తా
నిరోధపద్ధతి నపలంబిస్తా
నీశక్తిని నిర్వీర్యము జేస్తా

॥ప్ర॥

సామ్రా : అరువు కవుశ్శకు నప్పుల నిస్తా
పరిశ్రమలలో వాటా దీస్తా
కరువు దరిద్రం సృష్టించేస్తా
పురోభివృద్ధిని ఖానీ చేస్తా

॥ప్ర॥

ప్రజా : పురాతనంబగు పౌరుష శక్తిని
చరిత్రతో ముప్పురి వేయిస్తా
విరోధివగు నిన్నురి దీయిస్తా
విశ్వమునకు మేలొనకూరుస్తా

॥ప్ర॥

సామ్రా : ప్రపంచమంతా కబళించేస్తా...

ప్రజా : ప్రపంచమంతా ఒక్కటి చేస్తా...

సంఘర్షణలో పడిపోతూ సామ్రాజ్యవాదం : అయ్యో
సేవకా!

విదూ : ఏమి ప్రభూ ! పీటీ మన్నెందా ? పరవాలేదులెండి.

మరణ శైశ్యవద్ద పరికరాలన్నీ సిద్ధంగా ఉన్నాయి..

కండాక్షం :

ఏలినవారికి పోయే

కాలము సామిష్యమగుట కన్నించె నికన్

మోర్చి శాంతి గీతము

లాలాపన సేయు భాగ్య మబ్బును మాకున్.

ప్రజ లైకమత్య మందింతుగాకన్—

కండాక్షం :

మా చదువు సంధ్యలన్నియు

నీచాటున పొట్టకూడి నేరువులా నీ

రాచరికమ్ము నశించిన

మాచాతురి ప్రజలచేత మన్నన గాంచున్

కళలభ్యుదయ మార్గము నెంచున్

సంధివచనం : ఈవిధంగా ప్రాణసంశయ దశనున్న సామ్రాజ్య

వాదే కొలువుం బాసి కళోపాసక వర్గాలు శాంతిపథ

గాములై.....

సమిష్టి గేయం :

పదండిరా - పదండిరా

పీడిత తాడిత ప్రజలంతా

॥పదం॥

ఒకే పాటలో - ఒకే బాటలో

శృతి జోడించి - గతి నూపించి

॥పదం॥

ఆకాశంలో అనుపతాకం

ఎదు ఖండములకై క్య పతాకం

పీడిత జాతి దొకే నినాదం

ప్రజాస్వతంత్రం - ప్రజాస్వతంత్రం

॥పదం॥

యమ్మొస్తే - ఎన్నేపీ

కుమ్మక్కన ఘర్షణరేపీ

అశాంతికారణమైన ప్రభుత్వపు

నిరంకుశత్వం - భరింపరాదనీ

॥పదం॥

రైఫిల్, ప్టేక్, బ్రెన్, త్రీ నాట్ త్రి

రాండ్రకు గుండెల్ గదియించి

రక్కసి మూకల నదలించి

రాచరికమ్మల నెదిరించి

॥పదం॥

తిండి దొంగలకు అండగనిల్చే

గుండా పాలన గూల్చి వేయుటకు

తిండి, గుడ్డా - ఉండే ఇరవూ

పండే రాజ్యం - ప్రభవించేందుకు

॥పదం॥

అన్నల రక్తం - తమ్ముల రక్తం

అమాయక ప్రజ లందరి రక్తం

పీల్చే రక్కసి - పీక బట్టుకొని

పిడికిట బొడిచి - పడగొట్టేందుకు

॥పదం॥

మనకొక నీతీ - నియమం ఉంటే

మానవులముగా - బ్రతకాలంటే

మృతవీరులు మీ - స్మృతిలోనుంటె
కసాయిపాలన - ఖతం చేయుటకు

||పదం||

అదిగో అదిగో - చూపు మేరలో
అందుబాటులో - నదే స్వతంత్రం

అత్యాశాపరు - అత్యాచారులు
అడ్డుగ నిల్పిన దిదో కుతంత్రం

స్వతంత్ర మార్గం సాఫీకై
కుతంత్రయూధం కూల్చుండోయ్

||పదం||

నడుముంగట్టి - విడికిలిబట్టి

ఒడలింబెంచీ - మెడనిక్కించీ

అడుగడుగున మన హక్కుగడించీ

మడమం ద్రిప్పక - వడిగా వడిగా

||పదం||

శ్లో॥ స్వస్తి ప్రజాభ్యః, పరిపాలయంతాం
న్యాయేన మార్గేణ ప్రజా ప్రభుత్వాః
కృషిస్సమిష్టిః పరిశ్రమాణాం
ఫలం సమిష్టిర్భవతు ప్రజానాం.

“చైర్మన్ చెడు రోజు”
(గే య నా టి క)

పాత్రలు — చైర్మన్ — పాకీమనిషి.

[ప్రవేశం అభినయంతో చైర్మన్, పాకీమనిషి చెరియొక వైపునుండి]

చైర్మన్ : కబురుపంపినా వచ్చావ్ కావ్ నీ
గర్వం తలకెక్కిందంటు నీ. 2—

పాకీ : ప్రబువులలా కోప్పడితే మాకిక
బ్రతుకేమున్నది బాబయ్యా మా. 2—

చైర్మన్ : ప్రభువు లనే ఖాతరు నీకుంటు
కబురు కాల రాచేస్తావా యీ
సబబుకాని పని చేస్తావా? ...

పాకీ : ఆడుదాన్ని మీ యెదుటికి రావడ
మంటు జంకేసిందండి. 2—

చైర్మన్ : వాడ వాడలా చెత్త చెదారం
ఊడిచేప్పు డేమైందండి. 2—

పాకీ : కూడు గుడ్డలకు జరుగక మాకీ
ఊడిగమ్మె దిక్కైందండి. ఈ 2—

చైర్మన్ : ఏడిశావు చైర్మన్ గారికి నీ
కూడు గుడ్డ బరువౌతుందా ?

పాడుమొగం పాకీసంఘం నీ
కూడు గోడు తీరుస్తుందా ?...2-

పాకీ : (ఉద్రేకంతో)

సంఘం ప్రాణం కార్మిక జాతికి
సంఘీభావమే జాతి బలం
సాంఘిక శక్తి స్వతంత్ర మజేయం
సంఘ మార్గ మనపాయం శ్రేయం...

చైర్మన్ : న్యాయానికి సంఘాలెందుకు మా
సాయం నీ బోంట్లకు చాలదటే
మా యమూల్య వాత్సల్యంలో నీ
ప్రాయ మమూల్యమై పోదే ?

పాకీ : న్యాయం పాలించే దొరలుంటే
మా యగచాట్లగట్టే ఉంటాయా ?
కాయ కష్టమూ - గర్భ దరిద్రం
కలిసి కాపురమ్మంటాయా ?
హేయం, నీచం, - భారంతో నా
ప్రాయ మసహ్యాహ్మాతుందా ?
సాయం, సౌభాతృత్వం, మానవ
సౌహార్దం కరవై పోతుందా ?

చైర్మన్ : సాయంకోరే స్వభావముంటే
సంఘం లెందుకు వేస్తారు ?
సమ్మెల నెందుకు చేస్తారు ? ఈ 2

పాకీ : న్యాయంకోసం పోరాడ్డం మా
నవ నైజం కద బాబయ్యా ? మా 2

చైతన్య : “మే మన్యాయం చేశామ”ని నీ
కామెంటరి కద్దం. కాదా ? ఈ కా 2
కామన్ సెన్సెనా నీకుంటే
ప్రేమ కపార్థం వచ్చేదా ? నా ప్రేమ 2

పాకీ : రెక్కముక్కలుగ చాకిరిచేస్తే
డొక్కనిండ కూటికిలేదే - మా డొక్క 2
యెక్కడనిక ప్రేమాసాజన్యం ?
యెవరి కెవరిపై దాక్షిణ్యం ?...

చైతన్య : అధికారుల ప్రాపకమున నెంతో
అభివృద్ధికి రావచ్చునుమీ
అధికారులతో పోరాటం మీ
కథః పతన కారణమమ్మీ.....

పాకీ : ఇంతకన్న చెడిపోయేందుకు మా
కేమున్నది భాగ్యం చెప్పండి ?
వింతప్రేమ - మాటల దాక్షిణ్యం
విసుగును పుట్టిస్తాయండి.....

చైతన్య : ఆశ్రయించి చెయిజూచిన మావర
దాభయ హస్తమ్ములు సిద్ధం...

పాకీ : ఆశ్రయించినా నిజమైన సహా
యంచేస్తా రన్న దసంబద్ధం.....

చైతన్య : సంఘంపేరిట బెదిరిస్తే మా
సహాయమిక నందుట సున్నా
సంఘాన్నటు వదిలేశావా ? దొర
సానివోడు వన్నులమిన్నా ! .....

పాకీ : సంఘం ప్రాణం కార్మికజాతికి
సంఘీభావమే జాతిబలం
సాంఘికశక్తి స్వతంత్ర మజేయం
సంఘమార్గమనపాయం శ్రేయం

చైగ్మన్ : మావిరోధి సంఘం ప్రాపున నీ
జీవితమ్ము సుఖపడ బోదింకా ...
కావలెనంటే నేనొకసంఘం
కల్పిస్తా నేమిటికే జంకా ? .....

పాకీ : విడదీసేందుకు మీ అధికారం
పడేపాట్లు తెలుసును బాబయ్యా
కడుపుకక్కురితి ద్రోహియెవ్వరో
గాని మీకు లోబడి పోడయ్యా ...

చైగ్మన్ . నిను జూస్తే జాలేస్తోంది నీ
వను మాటకు మండుకు వస్తోంది
కనికరించినా నీ పెరికితనం
మనసు కరడు బారిస్తోంది నామన 2
విను నీబాగునకై చూచే చై
ర్మనుగారే తను దానైవస్తే
మనసు విరిచి పంపించే మాటలు
పనికొస్తాయా ? ఊ ? ఊ ? ఊ ? ఊ.

(దగ్గరకు వెడతాడు)

పాకీ : (తొలగుతూ)
పాకీదాన్ని బాబూ ! మీరాకడ నుండండి నే
పాకీ దాన్నండి నే 2

లోకుల పాడు పాకీకట్ట
మీ కాలికి తగిలిస్తానేమో
మా కూటికి మొప్పం వస్తుందీ
లోకా లేలు ప్రభువులు మీరు పాకీ 2

చైర్మన్ : (సమీపిస్తూ)
నీ కోసం నా జాతీ నీతీ ...

పోకడ బెట్టానే - నా లోకం నీవేనే .....నా 2.

పాకీ : మాకూ నీతీ - నియమం ఉంది

చైర్మన్ : నా కాంక్షంతా నీపైనుంది

పాకీ : ఛీ! గొట్టిస్తా

చైర్మన్ : .... ఉంగరమిస్తా

చీరెలు, జాకెట్టులు కొని తెస్తా

జీతం రెట్టింపుగ పెంచేస్తా...

పాకీ : మూతిమీద చెప్పన గొట్టిస్తా.

చైర్మన్ : (మీసందూస్తూ) నీ తమాషాను పరిశీలిస్తా.

పాకీ : నీ నెత్తిన తట్టను బోర్లిస్తా.

చైర్మన్ : నిన్నిక్కడనే నిర్బంధిస్తా. (అడ్డంబోతాడు)

పాకీ : నిలోచ్చ దూరంగా —

చైర్మన్ : — ఊహా - హు -

పాకీ : నిలోచ్చ — —

చైర్మన్ : ఊహా —

పాకీ : నీకిదే శాస్త్రీ. (పెంటపోగు మీద కుమ్మరిస్తుంది)

చైర్మన్ : నీకో కుస్తీ -

(చొక్కాచేతులు పైకితీసి పట్టుకోబోతాడు)

పాకీ : (నడుం బిగించి పాకీ కట్ట తిరిగేసి పట్టుకుని)

కూడు గుడ్డలకై గాక నీతికిం

గూడ నన్ను భ్రష్టను చేస్తావా?

ఆడుదంత సులువా? - తులువా? పో

రాడి బ్రతికి ఇంటికి పోగలవా?—

(విజృంభిస్తోంది)

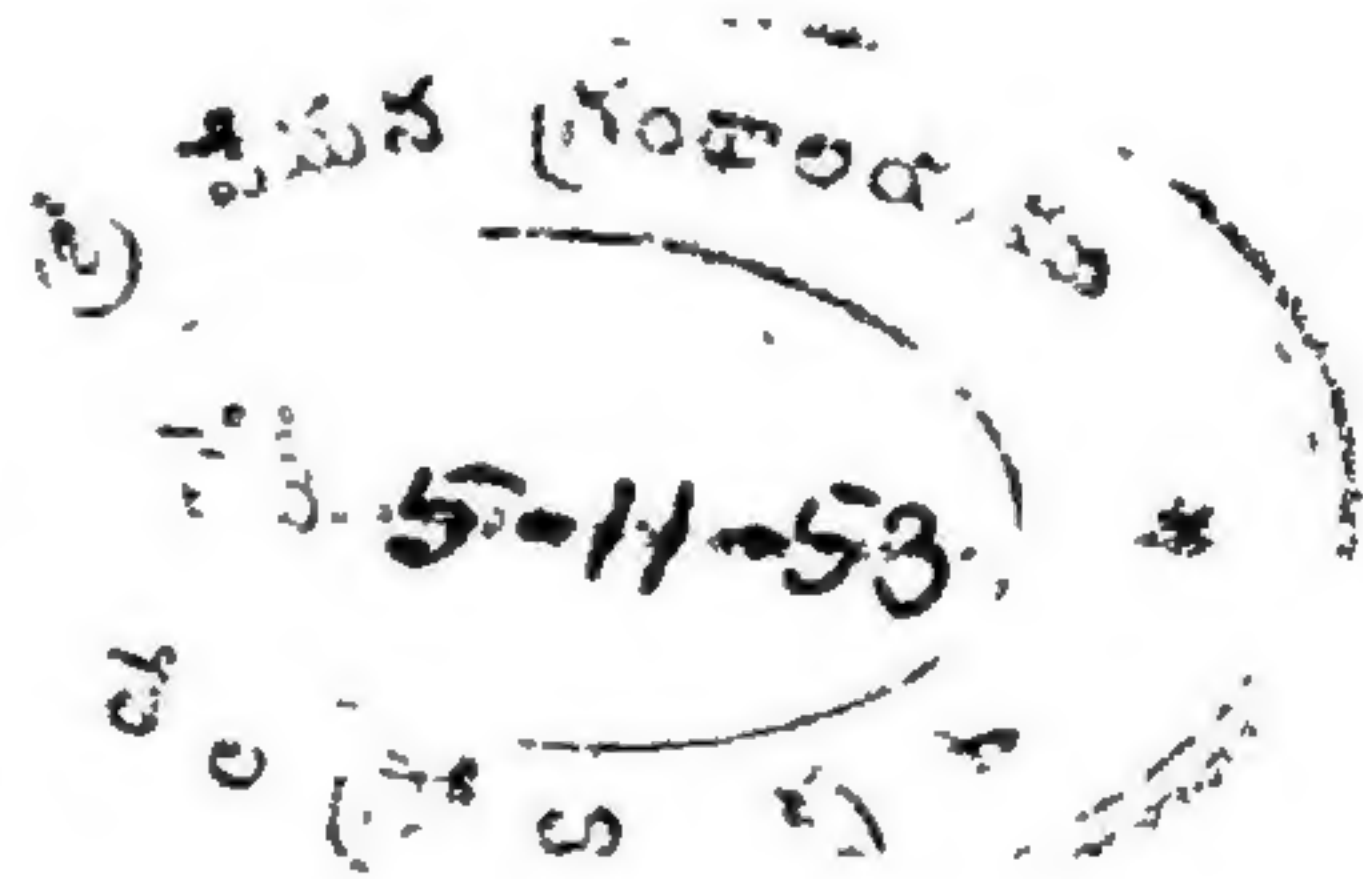
చైర్మన్ : (జంకుతూ)

పాడుబుద్ధి నాపై పగబట్టె

చూడ చక్కనైనది కన్నట్టె

కూడనట్టి పనికి రేపెట్టె

వేడుకొందు విడువుము నన్నిట్టె — (సాష్టాంగం)

మా ప్రచురణలు

సోవియట్ యూనియన్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ (బోల్షివిక్) చరిత్ర	6- 8-0
సోవియట్ దేశంలో సామ్యవాద ఆర్థిక సమస్యలు	1- 0-0
గతితార్కిక చారిత్రక భౌతికవాదం	0- 6-0
భాషాశాస్త్రం - స్టాలిన్	0-12-0
పునరాయుధధారణ-పెట్టుబడిదారీ సంక్షోభం	0- 4-0
నేటి సోవియట్ రైతు	0- 6-0
విప్లవద్రోహులు	1-12-0
మావో సే-టుంగ్ జీవితచరిత్ర	1- 0-0
చై నా వీరగాథలు	0-10-0
భారతదేశ ఆర్థిక సంక్షోభం	0-12-0
భారతదేశంలోని విదేశ పెట్టుబడులు	0-10-0
పారిశ్రామికాభివృద్ధి - విదేశీ అప్పులు	0- 8-0
ఆంగ్ల సంగీతచరిత్ర	2- 0-0
తెలంగాణా వీరయోధులు (బుర్రకథ)	0- 4-0
జీతగాడు -	0- 4-0

ప్రతులకు

విశాలాంధ్ర ప్రచురణాలయం

బకింగ్ హాంపేట పోస్టు : : విజయవాడ.

మనసు ఫౌండేషన్ పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం పంఖ్య	TPLA1308196
పుస్తకం పేరు	పంపుర్వక
తారీఖు	30/10/24
ముందు అర్థ	NO
వెనుక అర్థ	NO
మొత్తం పేజీలు	33
పెద్ద సైజు పేజీలు	NO
భాగం పేజీలు	NO
లేని పేజీలు	NO
తయారు చేసినది	Haseema
పేజీలు విడదీసినది	Sowmya
స్కాన్ చేసినది	Haseema
పరీక్ష చేసినది	HASEEMA
పేజీలు పరిశీలించినది	
బైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
పరిస్థితి	Good